

Puls Regionu

LUBELSKI INFORMATOR UNIJNY

**Za nami XXII posiedzenie Komitetu
Monitorującego Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego 2021–2027 w Wisznicach**

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA LUBELSKIEGO

Nowe regulacje dla Beneficjentów FEL 2021–2027: Co warto wiedzieć?	3
Ruszyły prace nad nowym budżetem Unii Europejskiej	4
Za nami XXII posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 w Wisznicach i gminach powiatu bialskiego	5

KLIMAT I ŚRODOWISKO

Lubelskie gminy stawiają na retencję i edukację ekologiczną	10
Pierwsze umowy o współpracę w ramach projektu <i>Lubelskie bez azbestu</i> zostały wręczone	12

PRACA I GOSPODARKA

Lubelskie intensyfikuje współpracę z kolejnym krajem Zatoki Arabskiej	14
Firmy z regionu sięgają po Fundusze Europejskie	15
Cyfryzacja MŚP: Dotacje na krok w przyszłość	17
Silniejsze instytucje rynku pracy dzięki unijnym środkom	18

ZDROWIE I USŁUGI SPOŁECZNE

Rozwój usług społecznych w regionie	20
-------------------------------------	----

WYDARZENIA I INFORMACJE

Za nami Rodzinny Piknik Europejski w Firleju	22
Województwo Lubelskie uruchomiło usługi Centrum Obsługi Organizacji Społecznych (COOS)	26

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”

Wydawca: Departament Zarządzania Programami Regionalnymi
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel. 81 441 67 38, fax 81 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl
Nakład: 4000 egz.

Redakcja: Oddział Komunikacji i Promocji,
Departament Zarządzania Programami Regionalnymi
Fotografie: Marcin Tarkowski, MFilm, Łukasz Fronczek,
Michał Lenart, Jacek Szczurba, Adrianna Iwan
Okładka: XXII posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 w Wisznicach.
E-book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”.
E-book znajdziesz na stronie www.funduszeUE.lubelskie.pl
w zakładce Wiadomości – E-publicacje

Nowe regulacje dla Beneficjentów FEL 2021–2027: Co warto wiedzieć?

Beneficjenci „Funduszy Europejskich dla Lubelskiego (FEL) na lata 2021–2027” muszą być szczególnie czujni wobec zmian w przepisach regulujących zasady udzielania i rozliczania wsparcia. W ostatnich miesiącach pojawiło się kilka istotnych aktualizacji, które mogą mieć wpływ na realizację projektów. Poniżej przedstawiamy najważniejsze z nich.

Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027 z 14 marca 2025 r.:

- podniesiono próg stosowania zasady konkurencyjności – wydatki do 80 tys. zł netto (wcześniej 50 tys. zł netto) nie wymagają stosowania przedmiotowej procedury,
- doprecyzowano zasadę rozliczania podatku VAT – analizę możliwości odzyskania poniesionego kosztu podatku VAT należy prowadzić nie tylko w stosunku do Beneficjenta, ale w stosunku do każdego podmiotu biorącego udział w projekcie,
- doprecyzowano zasady zapobiegania konfliktom interesów – dokładniej podkreślono, co może być uznane za konflikt interesów i jakie działania należy podjąć, aby temu zapobiec,
- określono limity dla nabycia nieruchomości – limity 10% i 15% wydatków kwalifikowalnych odnoszą się wyłącznie do nabycia prawa własności,
- doprecyzowano postanowienia dotyczące zaliczek – by uniknąć wątpliwości w zakresie finansowania zaliczek wypłaconych przez Beneficjentów wykonawcom usług i towarów, które mogą zostać dostarczone po końcowej dacie kwalifikowalności wydatków.

Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021–2027 z dnia 3 czerwca 2025 r.:

- wprowadzono rekomendację dla instytucji zarządzających, aby nie rezygnować z przeprowadzania naborów i nie usuwać ich z harmonogramów naborów, jeśli ich rozpoczęcie zaplanowano w terminie krótszym niż 3 miesiące od aktualizacji harmonogramu. W wytycznych wskazano również, że odstępienie od przeprowadzenia takiego naboru powinno nastąpić jedynie z powodu okoliczności, których nie dało się przewidzieć. Rezygnacja taka wymaga od właściwej instytucji upublicznienia uzasadnienia tej decyzji,
- wprowadzono obowiązek określenia w regulaminie wyboru projektów terminów, w jakich

instytucja sprawdzi dokumenty niezbędne do zawarcia umowy o dofinansowanie (maksymalnie 60 dni od otrzymania kompletu dokumentów) oraz terminów na zawarcie umowy o dofinansowanie (maksymalnie 30 dni od zakończenia weryfikacji dokumentów),

- usunięto podrozdział 8.4 dotyczący szczególnych zasad wyboru projektów EFS+.

Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych

Od 1 stycznia 2025 r. weszła w życie obowiązkowa komunikacja elektroniczna w administracji publicznej, realizowana przez usługę e-Doręczenia, która jest równoważna listom poleconym z potwierdzeniem odbioru. Nowe podmioty rejestrujące się po tej dacie w CEIDG i KRS muszą zakładać adres do e-doręczeń przy rejestracji. Dla pozostałych podmiotów przewidziany jest okres przejściowy (do 31 grudnia 2025 r.), po którym doręczenia elektroniczne staną się standardem.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia

Nowa ustawa z dnia 20 marca 2025 r. obowiązuje od 1 czerwca 2025 r. i zastąpiła wcześniejszą ustawę z 2004 r. Kluczowe zmiany mogące mieć wpływ na realizację projektów związanych z rynkiem pracy to:

- zwiększenie dostępności dla uczestników – możliwa jest rejestracja w urzędzie pracy zgodnie z miejscem zamieszkania, a nie miejscem zameldowania. Ponadto usunięto bariery wiekowe – projekty mogą dotrzeć do szerszych grup docelowych,
- efektywniejsze szkolenia i doradztwo – dostęp do baz ePraca i CV ułatwi pozyskiwanie uczestników szkoleń oraz oferowanie spersonalizowanego wsparcia,
- nowe grupy docelowe: emeryci, rodzice samotnie wychowujący dzieci, osoby z rodzin wielodzietnych.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu – GBER

To jeden z najważniejszych aktów prawa unijnego w dziedzinie pomocy publicznej. Umożliwia państwom członkowskim udzielanie określonych form pomocy bez konieczności ich wcześniejszego zgłaszania do

Komisji Europejskiej. Nowelizacja w 2023 r. dostosowała rozporządzenie do wyzwań związanych z zieloną i cyfrową transformacją. W lipcu br. Komisja Europejska ogłosiła rozpoczęcie przeglądu GBER i uruchomiła publiczne konsultacje, które potrwały do 6 października 2025 r. Zmiany przedmiotowych przepisów będą miały szczególnie wpływ na przedsiębiorców aplikujących o wsparcie z funduszy UE.

DZ PR

Ruszyły prace nad nowym budżetem Unii Europejskiej

Podczas gdy Województwo Lubelskie intensywnie pracuje nad wdrażaniem programu regionalnego na lata 2021–2027, równocześnie coraz większego tempa nabierają prace instytucji Unii Europejskiej nad nowym kształtem budżetu UE, który ma objąć lata 2028–2034. Komisja Europejska przedstawiła wstępne założenia Wieloletnich Ram Finansowych na przyszłą perspektywę, przeprowadzając ich konsultacje społeczne.

Przyszły długoterminowy budżet UE przekroczy wartość dotychczasowych budżetów i opiewać będzie na 2 bln euro. Jego celem będzie nadanie inwestycjom innowacyjnego charakteru, zbliżenie priorytetów unijnych i krajowych oraz stworzenie warunków do sprostania rosnącym wyzwaniom globalnym i wewnętrznym. By ułatwić osiągnięcie tego celu, sformułowano sześć poniżej wymienionych priorytetów strategicznych, które porządkują kształt Wieloletnich Ram Finansowych:

- inwestycje w ludzi, państwa członkowskie i regiony (m.in. poprzez zmniejszenie dysproporcji regionalnych, zwalczanie ubóstwa, wspieranie rolnictwa i rybołówstwa),
- wydatki na edukację oraz promowanie praw socjalnych i demokracji (poprawa jakości systemu kształcenia i szkolenia, zwalczanie ubóstwa i bezdomności),
- konkurencyjność, badania naukowe i innowacje jako czynniki dobrobytu (czysta transformacja i dekarbonizacja, transformacja cyfrowa, zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka),
- ochrona ludności oraz budowanie gotowości i odporności (odporność na klęski żywiołowe, bezpieczeństwo zdrowotne, reagowanie w sytuacjach kryzysowych),
- bezpieczna Europa (wyzwania związane z presją na granice),
- budowanie partnerstw na rzecz silniejszej pozycji Europy na świecie (wsparcie dla krajów, które chcą przystąpić do UE, elastyczna i trwała

pomoc Ukrainie, trwałe inwestycje w pokój, bezpieczeństwo i globalne partnerstwa).

Województwo Lubelskie aktywnie stara się o to, by system wdrażania środków europejskich w latach 2028–2034 był w dalszym ciągu oparty na zasobach i doświadczeniu, którym dysponują regiony.

– W tej kwestii panuje międzyregionalny konsensus, wyrażany choćby w stanowiskach Konwentu Marszałków Województw RP – mówi Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego. – Wskazujemy w nich, że wieloletnie doświadczenie samorządów regionalnych, ich potencjał instytucjonalny oraz dogłębna znajomość regionalnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych stanowią fundament skutecznej realizacji celów strategicznych Unii Europejskiej. Jest to kluczowe w kontekście takich wyzwań jak transformacja klimatyczna i cyfrowa, starzenie się społeczeństw, utrzymujące się nierówności regionalne czy potrzeba poprawy bezpieczeństwa oraz wzrostu konkurencyjności gospodarczej.

Regiony zwracają uwagę, że przedstawione przez Komisję Europejską propozycje mogą budzić niepokój ze względu na zakładaną daleko idącą centralizację wdrażania funduszy unijnych. „Ograniczenie roli zarządzania wielopoziomowego oraz ograniczony udział władz regionalnych w procesie programowania i wdrażania polityk rozwojowych stanowi istotne zagrożenie dla możliwości budowania

odpornej i spójnej Unii Europejskiej. Dla zachowania silnej polityki spójności szczególnie istotne jest utrzymanie zasady subsydiarności w zakresie procesów decyzyjnych odnoszących się do zarządzania funduszami unijnymi” – czytamy w stanowisku Konwentu Marszałków Województw RP.

Z kolei Anna Brzyska, dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi, argumentuje, że tylko dzięki doświadczeniu regionów możliwa będzie realizacja kierunków działań, które określają Wieloletnie Ramy Finansowe.

– Zastąpienie sprawnie funkcjonującego systemu wdrażania nowym niesie za sobą ryzyko niesprostania ambitnym celom, jakie zostały wytyczone. Województwo Lubelskie we wdrażaniu programów

regionalnych wykazało się wysokim tempem kontraktacji i certyfikacji oraz modelowym podejściem do beneficjentów, co może stanowić argument za podtrzymaniem dotychczasowego kształtu systemu wdrażania polityki spójności. Już na etapie konsultacji Wieloletnich Ram Finansowych zwróciliśmy uwagę, że ich zapisy budzą duże wątpliwości co do zasady pomocniczości wynikającej z art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej – podkreśla pani dyrektor.

Decyzje na temat roli regionów we wdrażaniu polityki spójności na lata 2028–2034 będą należeć ostatecznie do państwa członkowskiego. Na dalszych etapach w prace nad nowym budżetem UE oprócz Komisji Europejskiej zostaną włączone Rada UE i Parlament Europejski.

DZ PR

Za nami XXII posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 w Wisznicach i gminach powiatu bialskiego

W dniach 29–30 września 2025 r. odbyło się dwudniowe XXII posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 (KM FEL). Obrady dotyczyły m.in. zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla 12 Działań programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027” (FEL) w zakresie m.in. cyfryzacji i infrastruktury w ochronie zdrowia, badań i innowacji w przedsiębiorstwach, aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych, usług społecznych i zdrowotnych oraz edukacji. Przedstawiono również założenia i zatwierdzono kryteria wyboru projektu nowego projektu strategicznego w programie pn. „Lubelskie bez azbestu”. Po zakończeniu obrad, członkowie KM FEL udali się na wizyty studyjne projektów realizowanych z programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027” (FEL) i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 (RPO WL 2014–2020). W obradach i wizytach uczestniczyły przedstawicielki Komisji Europejskiej: Aneta Sobotka i Aleksandra Kowalska.

Zarówno Gmina Wisznice, Biała Podlaska, jak i Powiat Bialski to miejsca nieprzypadkowe na mapie Funduszy Europejskich. Samorządy te aktywnie i efektywnie wykorzystują możliwości, jakie stwarzają środki unijne, realizując liczne projekty na rzecz mieszkańców regionu.

Dwudniowe, XXII posiedzenie Komitetu jest posiedzeniem szczególnym nie tylko z uwagi na jego wyjazdowy charakter, ale również ze względu na zaplanowany szereg wizyt studyjnych

u Beneficjentów Funduszy Europejskich w Wisznicach, Curynie i Romanowie, Tucznej, Piszczacu i Białej Podlaskiej, tj. w bliskim sąsiedztwie granicy z Białorusią, m.in. na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją.

XXII posiedzenie KM FEL rozpoczęło się 29 września br. w Centrum Kultury Chrześcijańskiej w Wisznicach. Obiekt ten pochodzący z lat 70. XIX w., pierwotnie będący cerkwią grekokatolicką, a następnie unicką pw. św. Jerzego i Wniebowzięcia NMP, który na przełomie XX i XXI w. był nieużytkowany i niszczał, został wyremontowany w latach 2009–2010 w ramach projektu RPO 2007–2013, zrealizowanego przez Parafię Rzymskokatolicką pw. Przemienienia Pańskiego w Wisznicach w partnerstwie z Gminą Wisznice oraz Gminnym Ośrodkiem Kultury i Oświaty w Wisznicach. Wartość projektu ogółem wyniosła blisko 780 tys. zł, przy czym wkład UE to ponad 660 tys. zł. Dawna cerkiew unicka została w latach 2009–2010 gruntownie odnowiona i przystosowana do celów kulturalnych, stając się dziś symbolem skutecznego wykorzystania środków unijnych w regionie.

Polityka spójności po 2027 r., kryteria wyboru projektów i projekt strategiczny „Lubelskie bez azbestu”

Podczas pierwszego dnia posiedzenia przedstawicielki Komisji Europejskiej – Pani Aleksandra Kowalska (przedstawicielka Komisji Europejskiej z Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej – DG REGIO) oraz Pani Aneta Sobotka (przedstawicielka Komisji Europejskiej z Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego – DG EMPLOYMENT) przedstawiły założenia nowych rozporządzeń Wieloletnich Ram Finansowych i polityki spójności po 2027 r.

Przedmiotem obrad XXII posiedzenia KM FEL były przede wszystkim kryteria wyboru projektów w następujących obszarach wsparcia: cyfryzacja ochrony zdrowia, infrastruktura zdrowotna, badania i innowacje w przedsiębiorstwach, cyfryzacja MŚP, aktywizacja społeczna i zawodowa, wsparcie instytucji rynku pracy, rozwój usług społecznych i zdrowotnych, ochrona środowiska pracy, adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian oraz uczenie się osób dorosłych. KM FEL podjął uchwały dotyczące kryteriów wyboru projektów dla poniższych Działań realizowanych w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027” (FEL 2021–2027):

- Działanie 3.12 *Usuwanie ze środowiska wyrobów zawierających azbest* (typ projektu nr 1), projekty wybierane w sposób niekonkurencyjny,
- Działania 2.3 *Cyfrowe Lubelskie w ochronie zdrowia* (typy projektu nr 1–2), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 7.8 *Infrastruktura ochrony zdrowia* (typy projektu nr 2–4) (typ projektu nr 8), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 1.3 *Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw* (typ projektu nr 3), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 2.4 *Cyfryzacja lubelskich MŚP* (typ projektu nr 1), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 8.1 *Aktywizacja społeczna i zawodowa* (typy projektu nr 1–2), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 9.3 *Wsparcie instytucji rynku pracy* (typ projektu nr 1), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 8.5 *Usługi społeczne* (typy projektu nr 3–4), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 8.6 *Usługi zdrowotne* (typ projektu nr 2 f), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 9.5 *Ochrona środowiska pracy* (typ projektu nr 3), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 9.6 *Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian* (typy projektu nr 1–2), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 10.6 *Uczenie się osób dorosłych* (typ projektu nr 1 a), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,
- Działania 10.6 *Uczenie się osób dorosłych* (typ projektu nr 3), projekty wybierane w sposób konkurencyjny,

Zatwierdzenie przez KM FEL kryteriów wyboru projektów pozwoli w tym roku na ogłoszenie kolejnych naborów wniosków o dofinansowanie o łącznej kwocie wsparcia przekraczającej 540 mln zł.

Podczas posiedzenia przedstawiono również założenia projektu strategicznego **„Lubelskie bez azbestu”** oraz podjęto uchwałę dotyczącą kryteriów wyboru projektów dla Działania 3.12 *Usuwanie ze środowiska wyrobów zawierających azbest*. Projekt ten realizowany jest przez Województwo Lubelskie we współpracy z gminami i obejmuje kompleksowe usuwanie wyrobów azbestowych z posesji mieszkańców, instytucji i przedsiębiorstw. Zakłada się,

że do 2029 r. zlikwidowanych zostanie 114 tys. ton azbestu. Całkowita wartość projektu to niemal 18,3 mln euro, z czego 15,5 mln euro stanowi dofinansowanie UE, a wkład własny partnerów wyniesie 2,8 mln euro. Inicjatywa znacząco poprawi bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców regionu.

Wizyty studyjne podczas I dnia KM FEL – Wisznice, Curyń i Romanów

Po zakończeniu stacjonarnego posiedzenia członkowie Komitetu Monitorującego wzięli udział w wizytach studyjnych, podczas których mieli okazję osobiście zobaczyć, jak Fundusze Europejskie zmieniają lokalne społeczności i poprawiają jakość życia mieszkańców regionu.

Pierwszym projektem, któremu przyjrzel się członkowie Komitetu Monitorującego, była **„Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na terenie gminy Wisznice”** realizowana w ramach RPO WL 2014–2020. Dzięki tej inwestycji, o wartości ponad 14 mln zł (w tym ponad 9 mln zł z UE), udało się zatrzymać procesy marginalizacji i przywrócić funkcje społeczno-gospodarcze zdegradowanym terenom. Komitet mógł zobaczyć m.in. nowoczesne mieszkania treningowe dla osób z niepełnosprawnościami, salę rehabilitacyjną i kinową, a także nowy budynek socjalny z lokalami dla osób z grup marginalizowanych, które powstały w budynku dawnej strażnicy OSP w Wisznicach. Szczególne wrażenie zrobił **Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Curyń**, gdzie dzięki wsparciu UE powstały 73 miejsca opieki stacjonarnej oraz aż 100 nowych miejsc pracy. Wcześniej był to budynek medyczny nieużytkowany i zdewastowany, a dzięki Funduszom Europejskim służy mieszkańcom gminy i okolic. Członkowie Komitetu mogli przekonać się, jak kompleksowe wsparcie infrastruktury społecznej realnie wpływa na poprawę

warunków życia mieszkańców i rozwój lokalnej społeczności. Członkowie KM FEL wizytowali również miejsce realizacji projektu **„Nowa kultura. Zwiększenie atrakcyjności i dostępności Gminnego Ośrodka Kultury i Oświaty w Wisznicach”** dofinansowanego w ramach Działania 7.9 *Zrównoważony rozwój dziedzictwa kulturowego* FEL 2021–2027, którego przedmiotem jest rozbudowa i przebudowa budynku **Gminnego Ośrodka Kultury i Oświaty w Wisznicach**.

Kolejnym punktem była wizyta studyjna w **Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie**, gdzie członkowie KM FEL zapoznali się z efektami i stanem realizacji projektów: **„Restauracja zespołu dworsko-parkowego w Romanowie będącego siedzibą Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego”** dofinansowanego z RPO WL 2007–2013 oraz **„Renowacja zabytkowego dworu Kraszewskich w Romanowie”** w ramach Działania 7.1 *Dziedzictwo kulturowe i naturalne* z RPO WL 2014–2020. Dzięki środkom unijnym dwór Kraszewskich przeszedł gruntowną renowację, odzyskując swój historyczny charakter i stając się nowoczesnym centrum kultury i edukacji. KM FEL miał okazję zobaczyć efekty prac konserwatorskich, które przywróciły oryginalny kształt dachu, odtworzyły historyczne elementy architektoniczne oraz wprowadziły udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Muzeum wzbogaciło się o nowoczesne wyposażenie, a także rozwiązania sprzyjające promocji dziedzictwa regionu, takie jak platforma internetowa czy witacz zasilany energią odnawialną.

Wizyty studyjne podczas II dnia KM FEL – Tuczn, Piszczac, Biała Podlaska

Pierwszym punktem programu w dniu 30 września 2025 r. była wizyta w **Gminie Tuczn**, gdzie

zrealizowano projekt **„Rewitalizacja Gminy Tucznia”** w ramach Działania 13.4 *Rewitalizacja obszarów wiejskich* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Dzięki wsparciu unijnemu powstało tu nowoczesne Centrum Integracji Społecznej, które stało się miejscem spotkań i aktywizacji lokalnej społeczności. Podczas wizyty w Tuczniej członkowie KM FEL mogli zobaczyć wyremontowaną i wyposażoną ze środków UE siedzibę spółdzielni „Wspólna Chata”, poznać działalność cateringową i warsztat mechaniczny, a także przekonać się, jak projekty unijne wspierają reintegrację zawodową mieszkańców oraz rozwój lokalnych usług.

Kolejnym przystankiem był Klub Seniora w **Gminie Piszczac**, gdzie uczestnicy wizyty mogli zobaczyć efekty projektu **„Życie pasją jest – utworzenie Klubu Seniora w Gminie Piszczac”** zrealizowanego w ramach Działania 11.2 *Usługi społeczne i zdrowotne* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Odwiedzili zrewitalizowany budynek starej Szkoły Powszechnej im. Prezydenta Ignacego Mościckiego w Piszczacu, gdzie obecnie odbywają się zajęcia Klubu Seniora. O założeniach i etapach wdrażania projektu opowiedział Pan Kamil Kożuchowski, burmistrz Gminy Piszczac i członek KM FEL, podkreślając znaczenie inwestycji dla lokalnej społeczności senioralnej.

Z kolei w **Białej Podlaskiej** członkowie Komitetu Monitorującego odwiedzili Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, gdzie realizowane są aż trzy projekty z zakresu ochrony zdrowia:

- **„Poprawa jakości i dostępności do świadczeń medycznych poprzez utworzenie w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Białej Podlaskiej wielospecjalistycznego ośrodka terapii zabiegowych realizowanych w trybie jednego dnia oraz wyposażenie AOS”** w ramach Działania 7.8 *Infrastruktura ochrony zdrowia* Programu FEL 2021–2027 o wartości umowy na blisko 49,2 mln zł, z czego dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi ponad 41,7 mln zł,
- **„Budowa zintegrowanego systemu e-usług w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Białej Podlaskiej”** w ramach Działania 2.1 *Cyfrowe Lubelskie*, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 o wartości całkowitej ponad 3 mln zł i dofinansowaniu UE przeszło 2,5 mln zł,
- **„Poprawa efektywności działalności wojewódzkich podmiotów leczniczych w obszarach potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa lubelskiego poprzez niezbędne, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prace remontowo-budowlane, w tym zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb**

osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażenia w sprzęt medyczny” w ramach Działania 13.1 *Infrastruktura ochrony zdrowia* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 o całkowitej wartości ponad 210 mln zł, w tym dofinansowaniu z UE w wysokości blisko 176 mln zł i wsparciu z Budżetu Państwa na poziomie niemal 13,5 mln zł.

O realizacji projektów opowiedział Pan Artur Kozioł, dyrektor szpitala. Członkowie KM FEL mieli okazję m.in.: zobaczyć blok operacyjny, Centrum „Kobieta-Matka-Dziecko” i postęp budowy nowego bloku AOS, a także poznać funkcjonalności infokiosków, dzięki którym pacjenci mogą sprawdzić i wydrukować wyniki badań.

Kolejnym punktem wizyt studyjnych było Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej, gdzie uczestnicy zapoznali się z projektem **„Rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów w Białej Podlaskiej”** w ramach Działania 7.1 *Dziedzictwo kulturowe i naturalne* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Gości oprowadzili Pan Michał Litwiniuk, prezydent miasta Biała Podlaska i zastępca członka KM FEL oraz Pan Rafał Izbiński, dyrektor muzeum. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć makietę zespołu zamkowo-parkowego, kolekcję ikon, wystawę prac

Bazylego Albiczuka oraz wystawę etnograficzną, a także zwiedzić park i amfiteatr.

Ostatnim punktem wizyty był innowacyjny projekt realizowany przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A. w Białej Podlaskiej – **„Wdrożenie eko-innowacyjnej technologii prefabrykatów betonowych z użyciem matryc LCD i domieszką nanopolimerów”** (Działanie 3.7 *Wzrost konkurencyjności MŚP* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020). O szczegółach inwestycji opowiedział Leszek Horegląd, prezes Zarządu Grupy Horegląd i zaprezentował m.in.: maszynę do mielenia ekranów LCD oraz ciąg technologiczny odlewania detali drogowych.

– W dniach 29-30 września br. wspólnie z członkami Komitetu Monitorującego FEL byliśmy na południowym Podlasiu, gdzie mogliśmy zobaczyć szeroki przekrój projektów realizowanych dzięki Funduszom Europejskim – od rewitalizacji i wsparcia usług społecznych po ochronę dziedzictwa kulturowego. Takie wizyty są niezwykle ważne, bo pozwalają nam nie tylko przekonać się o realnych efektach tych inwestycji, ale także czerpać inspirację do dalszego skutecznego pozyskiwania środków i planowania kolejnych działań na rzecz rozwoju regionu – powiedział Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski

DZ PR

Lubelskie gminy stawiają na retencję i edukację ekologiczną

18 września br. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski wraz z Członkiem Zarządu Województwa Lubelskiego Marcinem Szewczakiem wręczyli 14 umów o dofinansowanie projektów w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, których całkowita wartość wynosi niemal 44 mln zł przy wsparciu UE w wysokości ponad 31 mln zł. Przedmiotem wręczanych umów było dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy oraz Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w zakresie infrastruktury edukacyjnej oraz ochrony dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych.

Dostosowanie do zmian klimatu

Uroczystość rozpoczęto od wręczenia 9 umów o dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.2 *Dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy* programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027” o łącznej wartości 13 mln zł i wsparciu z UE w wysokości 11 mln zł. Dofinansowanie w ramach naboru mogły otrzymać projekty m.in. w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z wykorzystaniem zielono-niebieskiej infrastruktury, inwestycje w małą retencję wodną oraz projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu miast. Beneficjentami umów są Gminy: Fajslawice, Komarów Osada, Trawniki, Piaski, Tyszowce, Miasto Terespol oraz Kraśnik, a także Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Łukowie. Kwoty dofinansowania w poszczególnych projektach kształtują się od blisko 414 tys. zł do ponad 1,8 mln zł.

W ramach wręczanych umów na dofinansowanie projektów przykładowo Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Łukowie realizować będzie aż 2 projekty. Pierwszy z nich pn. „Otworzyć ziemię na wodę życia” polega na przebudowie parkingu przy zabytkowym zespole sakralnym pobernardyńskim Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Łukowie poprzez rozszczelnienie nawierzchni miejsc parkingowych i zagospodarowanie terenu zielenią, przez co 100% ww. powierzchni będzie stanowiła powierzchnia wodoprzepuszczalna. Drugi projekt pn. „Wodę z nieba w raj na ziemi” ma na celu zapobieganie podtopieniom budynków wchodzących w skład zabytkowego zespołu klasztorowego i suszy zagrażającej terenom zielonym w najbliższym otoczeniu obiektu. W ramach inwestycji zostanie zbudowany system zbierania, magazynowania i dystrybuowania wody deszczowej z budynków parafialnych wchodzących w skład zabytkowego zespołu

Uroczyste wręczenie 14 umów o dofinansowanie projektów w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, Lublin 18 września 2025 r.

tj. kościoła, budynku poklasztornego i dzwonnicy. Projekt zakłada m.in. budowę podziemnego zbiornika o pojemności 55 m³, który pozwoli magazynować wodę deszczową, która będzie wykorzystywana do nawadniania zieleni w najbliższym otoczeniu kościoła. Łączna wartość obu projektów przekracza 2,6 mln zł, a dofinansowanie z Funduszy Europejskich wynosi blisko 1,75 mln zł.

Z kolei Gmina Trawniki w ramach projektu „Budowa otwartego zbiornika retencyjnego w miejscowości Biskupice” o całkowitej wartości 870 tys. zł i dofinansowaniu UE w wysokości blisko 731 tys. zł zakłada budowę zbiornika o nieregularnym kształcie i powierzchni 4,95 tys. m², o maksymalnej głębokości 2,9 m i średniej głębokości wody 1,7 m. Budowa przyczyni się do wzmocnienia ochrony zasobów wodnych i ekosystemów poprzez stabilizację środowiska wodnego i poprawę warunków siedliskowych, a także wpłynie na ochronę przed skutkami suszy, zapewniając magazynowanie wody i jej dostępność w okresach deficytu opadów. Efektem projektu będzie zwiększenie retencji wód opadowych, co pozwoli na zatrzymanie od 8,4 tys. do 11,88 tys. m³ wody, czyli równowartości opadu o wysokości 1700–2400 mm w przeliczeniu na powierzchnię zbiornika.

Dzięki realizacji 9 umów ponad 50 tys. osób skorzysta ze środków ochrony przeciwpowodziowej, a blisko 74 tys. osób skorzysta ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem. Powierzchnia retencyjna wzrośnie o 12,3 tys. m², natomiast zielona infrastruktura przystosowana do zmian klimatu o blisko 3,5 ha.

Infrastruktura edukacyjna w ramach ZIT

Kolejną umowę o dofinansowanie projektu wręczono w ramach Działania 7.5 *Infrastruktura edukacyjna* w ramach Zintegrowanych Inwestycji

Terytorialnych programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”. Nabór skierowany był do podmiotów zidentyfikowanych w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, m.in. do jednostek samorządu terytorialnego, ośrodków wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oświatowych, a alokacja wynosiła ponad 26,7 mln zł. Umowa ta realizowana będzie przez Miasto Kraśnik i dotyczy projektu pn. „Przedszkole miejscem edukacji inkluzyjnej”, o całkowitej wartości przeszło 6 mln zł i dofinansowaniu z UE w wysokości 3 mln zł. Pozyskane środki pozwolą na rozbudowę i kompleksową modernizację sali gimnastycznej na potrzeby przedszkola działającego przy Zespole Placówek Oświatowych nr 2 w Kraśniku. Zmodernizowany obiekt będzie pełnił funkcje opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne dla grupy 200 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, w tym dzieci z niepełnosprawnościami. Przebudowa obejmuje zarówno dostosowanie budynku do nowych funkcji, jak i kompleksowe przekształcenie w strefę integracyjną, rekreacyjną i sensoryczną. Projekt zostanie zrealizowany w oparciu o zasady projektowania uniwersalnego, z zastosowaniem rozwiązań Modelu Dostępnej Szkoły. Warto dodać, że wręczana umowa o dofinansowanie jest już 20 umową w ramach Działania 7.5. Dotychczas w ramach 2 naborów dla tego Działania podpisanych zostało 19 umów o wartości całkowitej wynoszącej ponad 78 mln zł i dofinansowaniu wynoszącym niemal 50 mln zł.

Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwa i rozwój turystyki obszarów miejskich w ramach ZIT

Ostatnim punktem uroczystości było wręczenie 4 umów o dofinansowanie projektów z Działania 11.2 *Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych* w ramach Zintegrowanych

Inwestycji Terytorialnych o łącznej całkowitej wartości ponad 24,5 mln zł i dofinansowaniu z UE w wysokości niemal 17 mln zł. Dofinansowanie w naborze, dla którego alokacja wyniosła 38,5 mln zł, mogły otrzymać projekty rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych na właściwościach uzdrowiskowych i walorach kulturowych (poza obszarami Natura 2000) stanowiące o ich potencjale, w tym m.in. o wysokiej atrakcyjności turystycznej, fizycznej odnowy i bezpieczeństwa przestrzeni publicznych. Wnioskodawcami uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie mogły być podmioty zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

W ramach wręczanych 4 umów wsparciem zostaną objęci mieszkańcy 3 z 17 Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w województwie lubelskim: MOF Opole Lubelskie, MOF Chełm i MOF Łuków. Beneficjentami dofinansowania są Miasta: Chełm i Łuków oraz Gminy: Poniatowa i Opole Lubelskie. Wartości dofinansowania UE kształtują się na poziomie od 756 tys. zł do ponad 12,3 mln zł.

Przykładowo Miasto Chełm zrealizuje projekt pt. „Rewitalizacja oraz udostępnianie atrakcji turystycznych przy zbiornikach wodnych CHOF” o wartości niemal 19 mln zł i dofinansowaniu z UE w wysokości 14,5 mln zł, polegający na rozbudowie

i modernizacji infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej przy 3 zbiornikach wodnych: Glinianki, Natalin i Żółtańce. W ramach przedsięwzięcia planowana jest m.in. budowa drewnianej wieży widokowej i 3 wiat ze stołami i ławkami; budowa utwardzonej kostką betonową promenady spacerowej i drogi wewnętrznej; budowa miejsca obsługi rowerzysty poprzez wykonanie placu utwardzonego parkingu dla rowerów wraz ze stojakami na pięć rowerów; zakup i montaż elementów infrastruktury; rozbudowa oświetlenia zewnętrznego i instalacji monitoringu; modernizacja boiska do piłki siatkowej plażowej; modernizacja plaży poprzez oczyszczenie i uzupełnienie piaskowania.

Z kolei Gmina Poniatowa realizować będzie projekt pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej Doliny dziesięciu stawów w Poniatowej”. Inwestycja o całkowitej wartości przeszło 1,8 mln zł i dofinansowaniu z UE w wysokości ponad 1,5 mln zł zakłada budowę ścieżki turystycznej o długości 264 m, przy której zostanie zamontowanych 17 ławek parkowych i 17 koszy na śmieci oraz budowę pomostu i tarasu widokowego na wyspie z kładką łukową. W ramach tego zadania zostanie także zamontowanych 5 ławek parkowych i oświetlenie. Szacuje się, że dzięki realizacji tego projektu w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego wsparciem zostanie objętych 43 tys. osób, a powstałe obiekty rocznie odwiedzi 4 tys. osób.

Pierwsze umowy o współpracę w ramach projektu „Lubelskie bez azbestu” zostały wręczone

15 września 2025 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski oraz Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Marek Wojciechowski wręczyli 91 umów o współpracy w ramach realizacji projektu „Lubelskie bez azbestu” zawartych pomiędzy Województwem Lubelskim a jednostkami samorządu terytorialnego. Uroczystość ta jest efektem zmiany programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, polegającej na wprowadzeniu Działania 3.12 *Usuwanie ze środowiska wyrobów zawierających azbest z alokacją w wysokości 15,5 mln euro.*

Celem projektu „Lubelskie bez azbestu” jest ochrona zdrowia mieszkańców i środowiska poprzez eliminację wyrobów zawierających azbest z terenu województwa poprzez ich demontaż, transport i unieszkodliwienie. Szacuje się, że w regionie

pozostaje ponad **1 mln ton** wyrobów i odpadów azbestowych (**15% ilości krajowej**), co plasuje nas na drugim, po województwie mazowieckim, miejscu w kraju. Wyroby azbestowe znajdują się przede wszystkim w infrastrukturze budowlanej,

Uroczyste wręczenie umów o dofinansowanie projektów w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, Lublin 15 września 2025 r.

głównie w postaci pokryć dachowych oraz rur azbestowo-cementowych w instalacjach wodociągowych, które ze względu na silne właściwości cancerogenne są szkodliwe dla zdrowia i środowiska. Zakłada się, że do końca **2029 r.** uda się zlikwidować **114 tys. ton wyrobów azbestowych**.

Projekt będzie realizowany jako projekt własny Województwa Lubelskiego w partnerstwie z **210 gminami**. Jako pierwsze podczas dzisiejszej uroczystości zostały wręczone umowy przedstawicielom jednostek samorządu terytorialnego z powiatów: **chełmskiego, janowskiego, kraśnickiego, lubartowskiego, lubelskiego, łęczyńskiego, opolskiego, puławskiego, ryckiego, świdnickiego oraz miast Chełm i Lublin**. Kolejne umowy zostaną wręczone już 17 września br. w siedzibie Urzędu Miasta w Radzynie Podlaskim i Starostwie Powiatowym w Zamościu.

Przypomnijmy, że dotychczas Samorząd Województwa Lubelskiego zrealizował **2 projekty** dotyczące eliminacji wyrobów azbestowych. Pierwszy zrealizowany w latach 2012–2016 w ramach Funduszu Szwajcarskiego projekt „Pilotażowy system gospodarowania odpadami azbestowymi wzmocniony sprawnym monitoringiem ilości oraz kontroli ich usuwania i unieszkodliwiania”, o wartości ponad **45 mln zł** i wkładzie własnym Województwa Lubelskiego przeszło **6,5 mln zł**, pozwolił na usunięcie **78 tys. ton wyrobów azbestowych w 32 tys. lokalizacji**. Drugi realizowany w latach 2018–2022 ze środków RPO WL na lata 2014–2020 projekt „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego” o wartości

ponad **45 mln zł** i wkładzie własnym Województwa Lubelskiego ponad **3,5 mln zł**, pozwolił na eliminację blisko **104 tys. ton wyrobów azbestowych w 41 tys. lokalizacji**. W jego ramach zrealizowano także kampanię informacyjno-edukacyjną uświadamiającą mieszkańców regionu w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

– O szkodliwości azbestu nikogo nie trzeba przekonywać. Niestety nasz region zawiera jego znaczne pokłady, bo jest to ponad **1 mln ton** wyrobów i odpadów azbestowych, czyli **15% ilości krajowej**, co plasuje województwo lubelskie na niechlubnym **2 miejscu**, tuż po województwie mazowieckim. Eternit wciąż wpisuje się w krajobraz zwłaszcza lubelskich wsi. Dlatego też projekt „Lubelskie bez azbestu” z alokacją w wysokości **15,5 mln euro**, jest operacją o znaczeniu strategicznym. Przez najbliższe 4 lata wspólnie z **210 gminami** usuniemy **114 tys. ton** odpadów i wyrobów azbestowych w regionie, co znacznie wpłynie na poprawę życia mieszkańców – mówił **Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego**.

Lubelskie intensyfikuje współpracę z kolejnym krajem Zatoki Arabskiej

Województwo Lubelskie zacieśnia współpracę z krajami Zatoki Arabskiej. Po Zjednoczonych Emiratach Arabskich czas na Królestwo Bahrajnu. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego planuje współpracę gospodarczą z kolejnymi krajami Zatoki Arabskiej.

W maju 2024 r. podczas konferencji „Lubelskie – Abu Zabi Inicjatywa Gospodarcza” sala w Lubelskim Centrum Konferencyjnym wypełniła się przedstawicielami biznesu z ZEA, zainteresowanymi potencjałem gospodarczym regionu. List intencyjny dotyczący dwustronnej współpracy gospodarczej podpisali: Jarosław Stawiarski – Marszałek Województwa Lubelskiego oraz Rashed Abdulkarim Al Blooshi – podsekretarz w Departamencie Rozwoju Gospodarczego Abu Zabi.

Korzyści dla całego regionu

Zostały również zawarte porozumienia pomiędzy Izbami Przemysłowo-Handlowymi obu regionów. Delegacja z Abu Zabi w ramach wizyt studyjnych odwiedziła Port Lotniczy Lublin, Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Uniwersytet

Medyczny, Uniwersytet Przyrodniczy i Politechnikę Lubelską:

– Nawiązane kontakty oraz zdobyte doświadczenia wzmacniają dalszy rozwój współpracy pomiędzy Województwem Lubelskim i Zjednoczonymi Emiratach Arabskimi. Stanowią również szansę do osiągnięcia potencjalnych korzyści dla całego regionu – **mówi marszałek Jarosław Stawiarski.**

Oficjalna wizyta przedstawicieli Województwa Lubelskiego w ZEA odbyła się w listopadzie 2024 r. Wyjazd był połączony z udziałem w wydarzeniach targowo-wystawienniczych ADIFE w Abu Zabi oraz *Big 5 Global* w Dubaju, uznawanych za jedno z najważniejszych w Zatoce Arabskiej.

Przedstawiciele Izby Handlowo-Przemysłowej Bahrajnu i Zarządu Województwa Lubelskiego podczas Forum Biznesowego. Lublin, 15 lipca 2025 r.

W Abu Zabi produkty pokazało 10 lubelskich MŚP, prezentując swój potencjał oraz różnorodność oferty sektora spożywczego. Na targach *Big 5 Global* w Dubaju – jednym z największych wydarzeń branży budowlanej na świecie – prezentowało się 8 MŚP z naszego regionu.

Promocja lubelskich MŚP na rynku Zjednoczonych Emiratów Arabskich jest kontynuowana również w 2025 roku. Już na początku roku lubelskie firmy zaprezentowały swoją ofertę na Targach Arab Health. To jedno z najważniejszych wydarzeń na rynku zdrowia, medycyny i technologii medycznych, które odbywa się co roku w Dubaju.

Współpraca z Bahrajnem

Województwo Lubelskie rozwija również współpracę z Bahrajnem. Królestwo Bahrajnu z racji swojej otwartości i położenia geograficznego (wyspa w samym środku Zatoki Arabskiej połączona mostem z Arabią Saudyjską) samo w sobie jest uznawane za „bramę” do krajów Półwyspu Arabskiego.

Delegacja z Bahrajnu odwiedziła nasz region w lipcu 2025 r. Delegacji przewodniczył Sameer Abdulla Nass – prezes Izby Handlowo-Przemysłowej Bahrajnu, odpowiedzialny między innymi za międzynarodową współpracę gospodarczą.

Głównym punktem przyjazdowej misji gospodarczej było Forum Biznesowe Lubelskie – Bahrajn, które odbyło się w Lubelskim Centrum Konferencyjnym. Podczas Forum podpisane zostało memorandum w sprawie współpracy Izby

Przemysłowo-Handlowej w Lublinie oraz Izby Handlowo-Przemysłowej Bahrajnu.

Po Forum Biznesowym Lubelskie – Bahrajn nasz region odwiedził specjalny wysłannik Rady Współpracy Zatoki (GCC) Al Banna, który zadeklarował powołanie i otwarcie biura GCC właśnie w stolicy województwa lubelskiego. Celem powołania biura GCC jest koordynacja współpracy w zakresie inwestycji, wymiany handlowej, edukacji i kultury.

Jeszcze w tym roku dla przedsiębiorców z województwa lubelskiego planowany jest wyjazd na misję gospodarczą do Królestwa Bahrajnu, a w lutym 2026 roku na misję gospodarczą połączoną z udziałem w wydarzeniu targowo-wystawienniczym *World Health Expo* (WHX) Dubaj 2026.

Po Zjednoczonych Emiratach Arabskich i Królestwie Bahrajnu Województwo Lubelskie planuje współpracę gospodarczą z kolejnymi krajami Zatoki Arabskiej.

Organizacja misji gospodarczych odbywa się w ramach realizacji projektu „Marketing Gospodarczy Województwa Lubelskiego III” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, Priorytetu II *Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu*, Działania 2.7 *Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych*.

Departament Gospodarki UMWL

Firmy z regionu sięgają po Fundusze Europejskie

Przedsiębiorcy z naszego regionu stoją przed wyjątkową szansą. Już od 4 listopada mikro, małe i średnie firmy będą mogły ubiegać się o wsparcie finansowe w wysokości do 5 mln zł/projekt z Działania 1.3 *Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw* w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”. Alokacja na ten nabór wynosi prawie 43 mln zł. Nabór wniosków zakończy się 1 grudnia br.

Drugi nabór – jeszcze więcej możliwości

Przedsiębiorcy z Lubelszczyzny ponownie mogą sięgnąć po unijne wsparcie. Od 4 listopada 2025 r. do 1 grudnia 2025 r. potrwa nabór wniosków w ramach Działania 1.3 *Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw*.

Pierwszy nabór pokazał, jak duże jest zainteresowanie tą formą wsparcia. Wybranych zostało 35 projektów na kwotę dofinansowania blisko 64 mln zł, łączna wartość tych inwestycji przekroczy 134 mln zł. To najlepszy dowód na to, że

przedsiębiorcy z regionu stawiają na rozwój, innowacje i odważne pomysły.

Dotacje na innowacje

Dofinansowanie obejmuje m.in.: wdrożenie innowacyjnych produktów, usług oraz innowacje procesowe, np. automatyzację, modernizację technologii produkcji oraz wsparcie rozwoju eksportu – od badań rynkowych po dostosowanie produktów do wymagań zagranicznych klientów. Firmy mogą przeznaczyć środki na zakup maszyn, urządzeń, materiałów, robót budowlanych czy nieruchomości.

Dla kogo jest wsparcie?

Oferta skierowana jest do firm z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które wdrażają wyniki prac badawczo-rozwojowych (B+R), chcą zastosować innowacyjne rozwiązania w produkcji lub usługach lub planują ekspansję innowacji na rynki zagraniczne. Jeśli Twoja firma nie posiada wyników prac B+R, możesz otrzymać wsparcie, pod warunkiem że wdrożysz rozwiązanie stosowane co najmniej w skali rynku regionalnego, nie dłużej niż 3 lata. Podstawą przygotowania

projektu jest opinia o innowacyjności, która wystawia m.in. ośrodki badawcze.

Fundusze Europejskie od lat pomagają firmom z regionu rozwijać się i konkurować na wymagającym rynku. Dzięki nim przedsiębiorcy wdrażają nowe technologie, zwiększają wydajność i skuteczniej docierają do klientów w Polsce i za granicą.

Nie czekaj! Działaj!

Jeśli prowadzisz firmę w województwie lubelskim i masz pomysł na innowacyjny projekt – to jest Twój moment. Wszystkie niezbędne dokumenty i informacje do naboru znajdziesz na stronie funduszeUE.lubelskie.pl. Skontaktuj się też z Lubelską Agencją Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie i dowiedz się, jak uzyskać wsparcie.

Punkt kontaktowy LAW P

Telefon: 81 46 23 831 / 812

E-mail: lawp@lubelskie.pl

Stacjonarnie:

Lublin, ul. Wojciechowska 9A

poniedziałek–piątek, w godz. 7.30–15.30

LAW P

Wręczenie 33 umów o dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.3 *Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw*, Lublin 26 września 2025 r.

Cyfryzacja MŚP: Dotacje na krok w przyszłość

Gotowi na rozwój i cyfrową transformację swojego biznesu? Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości (LAWP) planuje w listopadzie br. ogłoszenie naboru w ramach Działania 2.4 *Cyfryzacja lubelskich MŚP*. Nabór wniosków potrwa od 19 grudnia 2025 roku do 27 lutego 2026 roku. Nie przegap okazji na wsparcie!

Konsultacje podczas Dni Otwartych w LAWP

Jeśli prowadzisz mikro, małą lub średnią firmę i chcesz ją rozwijać oraz unowocześnić, to mamy dla Ciebie świetną wiadomość! LAWP właśnie otwiera drugi nabór na dofinansowanie skierowane na cyfryzację firm z naszego regionu. To ogromna szansa, aby Twoja firma otrzymała wsparcie finansowe na zakup sprzętu, oprogramowania, a także na szkolenia i usługi doradcze, które pomogą działać szybciej i efektywniej.

Dlaczego warto?

Cyfryzacja to nie tylko moda, ale realne narzędzie rozwoju i zwiększania konkurencyjności. Dzięki dofinansowaniu możesz wprowadzić innowacyjne rozwiązania, które usprawnią procesy w firmie, poprawią kontakt z klientami i dadzą Ci przewagę na rynku. Niezależnie od branży i wielkości przedsiębiorstwa cyfrowa transformacja jest dziś niezbędna, by nadążyć za zmieniającym się światem biznesu.

Termin składania wniosków o dofinansowanie projektów potrwa od 19 grudnia 2025 do 27 lutego 2026 r. W tym czasie możesz złożyć swój projekt elektronicznie przez specjalny system. Pula środków do podziału to ponad 42,6 mln zł, co oznacza, że możliwości są spore, a dofinansowanie naprawdę warto zainteresowania. Nie warto zwlekać, bo to ograniczony czas i tylko w tym terminie możesz złożyć swój wniosek.

Jak się przygotować?

Nie martw się, że formalności będą zbyt skomplikowane. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości oferuje wsparcie na każdym etapie, począwszy od szkoleń przez wyjaśnienia dotyczące dokumentacji, na indywidualnych konsultacjach kończąc. Warto też dobrze zaplanować projekt, przygotować szczegółowy opis, budżet i wyjaśnić, jakie korzyści cyfryzacja przyniesie Twojej firmie.

Pamiętaj, że Twój projekt weźmie udział w konkursie, więc dobrze przygotowany wniosek zwiększa Twoje szanse na sukces. Dofinansowanie może być przyznane na różne elementy projektu – sprzęt, oprogramowanie, szkolenia, doradztwo – wszystko, co pomoże Ci w cyfrowej przemianie Twojej firmy.

To doskonała okazja, aby zdobyć fundusze na rozwój i przygotować się na przyszłość. Cyfryzacja to inwestycja, która przyniesie wymierne korzyści – od oszczędności czasu przez lepszą organizację pracy, aż po możliwość dostosowania się do nowych technologii i oczekiwań klientów.

Zachęcamy przedsiębiorców z województwa lubelskiego do udziału w naborze. Nie wahaj się, bo to szansa na poważny rozwój Twojej firmy. Sprawdź

szczegóły na stronie funduszeUE.lubelskie.pl i skontaktuj się z LAWP w Lublinie, gdzie czeka na Ciebie fachowa pomoc i odpowiedzi na wszystkie pytania.

Podsumowując:

- nabór jest planowany od 19 grudnia 2025 r. do 27 lutego 2026 r.,
- do podziału ponad 42,6 mln zł na cyfryzację MŚP,
- wsparcie na zakup sprzętu, oprogramowania, szkoleń i doradztwa,
- elektroniczny proces składania wniosków,
- wsparcie eksperckie ze strony LAWP.

Nie zwlekaj! Zrób krok ku nowoczesności i zgłoś swój projekt już dziś. Cyfrowa transformacja Twojej firmy to przyszłość, która zaczyna się teraz!

LAWP

Silniejsze instytucje rynku pracy dzięki unijnym środkom

Podniesienie kwalifikacji pracowników publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy to wymierne korzyści na zwiększenie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy na terenie województwa lubelskiego. Fundusze Europejskie w znaczący sposób pomogą w realizacji działań profesjonalizacji kadr.

Warto w tym zakresie skorzystać z aktualnej oferty Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, w ramach naboru konkurencyjnego **9.3 Wsparcie instytucji rynku pracy (typ projektu 1)**. Wnioskodawcy mogą aplikować o dofinansowanie projektów na podnoszenie kwalifikacji, kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy. Wnioski o dofinansowanie można składać od 15 października do 17 listopada 2025 r. Kwota alokacji na nabór to ponad 29 mln zł.

Wnioskodawcami uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie są:

- publiczne służby zatrudnienia z terenu województwa lubelskiego,
- Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy,
- agencje zatrudnienia posiadające wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie,

- instytucje szkoleniowe posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie,
- instytucje dialogu społecznego z terenu województwa lubelskiego,
- instytucje partnerstwa lokalnego z terenu województwa lubelskiego.

W celu stworzenia warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie wnioskodawców dany podmiot może złożyć **jeden** wniosek o dofinansowanie projektu w ramach naboru. Kryterium odnosi się także do występowania danego podmiotu w charakterze partnera.

Modernizacja instytucji i służb rynku pracy

Typ projektu ukierunkowuje na **grupę docelową**, czyli ostatecznych adresatów wsparcia: 1: Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji **pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy** wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.

źródło: freepik

Zwiększenie potencjału merytorycznego pracowników poprzez udział w szkoleniach służących zdobyciu lub podniesieniu kwalifikacji/kompetencji to inwestowanie w lepszą efektywność pracy instytucji rynku pracy. Należy mieć na uwadze, że wsparcie w ramach projektu może być skierowane wyłącznie do pracowników zajmujących się pomocą dla osób bezrobotnych, biernych zawodowo lub poszukujących pracy, w zakresie znalezienia lub zmiany zatrudnienia.

Jakie działania możemy zaplanować w projekcie?

Działania muszą wynikać z badań potrzeb doskonalenia zawodowego pracowników instytucji rynku pracy, w tym Publicznych Służb Zatrudnienia. W tym zakresie pomocna jest ekspertyza opracowana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie – Wydział Badań i Analiz, która stanowi załącznik do Regulaminu wyboru projektów.

W projekcie nie można założyć innych form wsparcia niż wynikające z ww. badania. To podkreślenie ważnego aspektu, aby uniknąć niezasadnych działań. Wsparcie realizowane dzięki Funduszom Europejskim ma być odpowiedzią na potrzeby regionalnego rynku pracy, w tym na problemy Publicznych Służb Zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy.

Zapraszamy do udziału w **WYDARZENIACH** skierowanych do potencjalnych beneficjentów przedmiotowego naboru.

Masz pytania?

Chętnie na nie odpowiemy, zapraszamy do kontaktu.

WUP

Fundusze Europejskie

**Punkt kontaktowy Funduszy Europejskich
w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie**
 ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin, III piętro, pokój 330
 tel. 81 463 53 63, 605 903 491
 e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Rozwój usług społecznych w regionie

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 wspierają mieszkańców regionu nie tylko w rozwoju gospodarczym, ale także w poprawie jakości życia. W ramach programów realizowane są inicjatywy nastawione na dostępność i lepszą organizację usług społecznych, od opieki dziennej przez wsparcie opiekunów aż po rozwój nowoczesnych placówek. Szczególne miejsce zajmuje tu Działanie 8.5 *Usługi społeczne*, które odpowiada na różnorodne potrzeby lokalnych społeczności, stawiając na odchodzenie od opieki w dużych instytucjach na rzecz rozwiązań środowiskowych.

Samodzielność życiowa to cel, do którego dąży wielu młodych ludzi, osoby z niepełnosprawnościami oraz wychowankowie pieczy zastępczej. Wejście w dorosłość nie zawsze jest jednak proste i często wymaga pomocy specjalistów, zdobywania doświadczenia w bezpiecznych warunkach oraz stopniowej nauki codziennych umiejętności. Właśnie w tym obszarze swoją kluczową rolę pełnią mieszkania treningowe i wspomagane, które w województwie lubelskim rozwijane są dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich w ramach Działania 8.5.

Od 1 listopada 2023 r. w Polsce funkcjonują mieszkania treningowe i wspomagane, które zastąpiły dotychczasowe mieszkania chronione. Ich wprowadzenie było wynikiem nowelizacji ustawy o pomocy społecznej i stanowi ważny krok

w rozwoju nowoczesnych form wsparcia dla osób potrzebujących.

Czym są mieszkania treningowe i wspomagane?

Mieszkania treningowe to forma czasowego wsparcia. Uczestnicy mają możliwość uczenia się samodzielności w kontrolowanych warunkach. Pod okiem pedagogów, terapeutów i opiekunów trenują gospodarowanie budżetem, prowadzenie domu, planowanie posiłków, dbanie o higienę i właściwą organizację czasu.

Mieszkania wspomagane przeznaczone są dla osób, które mogą już funkcjonować w większym stopniu niezależnie, ale nadal potrzebują okresowego wsparcia. Pomoc może dotyczyć na przykład

Zdjęcie grupowe wykonane podczas uroczystego wręczania umów o dofinansowanie projektów w ramach Działania 8.6, 8.7, 10.3, Lublin, 12 sierpnia 2025 r.

kontaktów z urzędami, poszukiwania pracy czy integracji ze społecznością lokalną.

Dla kogo są przeznaczone takie mieszkania?

Z tej formy wsparcia skorzystać mogą osoby z niepełnosprawnościami, wychowankowie pieczy zastępczej oraz domów dziecka, osoby starsze, które pragną nauczyć się większej samodzielności, a także osoby w kryzysie bezdomności lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Fundusze Europejskie w perspektywie finansowej 2021–2027 umożliwiają tworzenie nowych mieszkań treningowych i wspomaganych, adaptację lokali do potrzeb osób wymagających wsparcia, finansowanie pracy specjalistów i asystentów oraz organizację warsztatów i szkoleń rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe.

Mieszkania te to nie tylko bezpieczne miejsce do życia. To przede wszystkim inwestycja w przyszłość mieszkańców regionu. Dają szansę na realne usamodzielnienie się, zmniejszają ryzyko powrotu do instytucjonalnych form opieki i wzmacniają lokalne społeczności poprzez aktywizację i integrację ich członków. Dzięki wsparciu Funduszy Europejskich

coraz więcej osób otrzymuje możliwość stopniowego uczenia się niezależności w atmosferze zrozumienia i pomocy.

Nowy nabór na mieszkania treningowe i wspomagane

Nabór dotyczący mieszkań treningowych i wspomaganych zostanie ogłoszony 18 grudnia 2025 r. Wnioski będzie można składać od 29 grudnia 2025 do 4 lutego 2026 r. To szansa na tworzenie miejsc, które pomogą osobom potrzebującym w drodze do samodzielności i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Alokacja na nabór wyniesie 97,5 mln zł.

Mieszkania treningowe i wspomagane to realne wsparcie na drodze do niezależności. Umożliwiają stopniowe uczenie się życia w warunkach zbliżonych do samodzielnego mieszkania, a jednocześnie zapewniają bezpieczeństwo i wsparcie specjalistów. Dzięki Funduszom Europejskim dla Lubelskiego możliwe jest nie tylko tworzenie takich mieszkań w regionie, lecz także rozwój wielu innych usług społecznych, które wspólnie budują silniejsze i bardziej zintegrowane lokalne społeczności.

Za nami Rodzinny Piknik Europejski w Firleju

W sobotę 7 września 2025 r. Firlej stał się miejscem wyjątkowym – nie tylko ze względu na swoje malownicze położenie nad jeziorem, ale przede wszystkim dzięki wydarzeniu, które zgromadziło tysiące mieszkańców regionu. Rodzinny Piknik w Firleju był nie tylko okazją do wspólnej zabawy, ale także do pokazania, jak realnie zmieniają się lokalne społeczności dzięki wsparciu Unii Europejskiej.

Święto wspólnoty i europejskich możliwości

Organizatorem wydarzenia był **Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie**, a gospodarzem Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski, który wspólnie z Wójtą Gminy Firlej Grzegorzem Siwką powitał uczestników. XII piknik był częścią cyklu wydarzeń promujących Fundusze Europejskie w regionie – wcześniej odbywały się m.in. w Zamościu, Tomaszowie Lubelskim, Biłgoraju czy Kraśniku.

Celem pikników jest nie tylko prezentacja efektów wdrażania projektów unijnych, ale także edukacja mieszkańców – pokazanie, że Fundusze Europejskie są dostępne, realne i mogą wspierać rozwój każdego zakątka województwa lubelskiego.

Dlaczego właśnie Firlej?

Firlej to miejsce wyjątkowe – nie tylko ze względu na malownicze jezioro i turystyczny klimat, ale przede wszystkim jako **symbol skutecznego wykorzystania Funduszy Europejskich**. To tutaj

widać, jak środki unijne realnie zmieniają codzienność mieszkańców i podnoszą jakość życia całej społeczności.

W ostatnich latach Gmina Firlej zrealizowała aż **8 projektów** o łącznej wartości ponad **22,5 mln zł**, z czego ponad **13 mln zł** pochodziło z Unii Europejskiej. To inwestycje, które przełożyły się na rozwój infrastruktury, edukacji, kultury i rekreacji. Cały powiat lubartowski może pochwalić się aż **525 umowami** na łączną kwotę **2,25 mln zł** – to liczby, które najlepiej pokazują, jak ogromny wpływ mają Fundusze Europejskie na rozwój regionu.

Szczególnie spektakularnym przykładem jest projekt, który całkowicie odmienił oblicze jeziora Firlej. Dzięki inwestycji o wartości blisko **4,8 mln zł**, z czego ponad **3,3 mln zł** stanowiło dofinansowanie z UE, powstały nowoczesne pomysły, bezpieczne ścieżki pieszo-rowerowe, efektowne oświetlenie, nowy sprzęt turystyczny oraz system monitoringu. Jezioro Firlej stało się nowoczesnym, bezpiecznym i przyjaznym miejscem wypoczynku, które śmiało

może konkurować z najlepszymi ośrodkami rekreacyjnymi w regionie.

Firlej to dowód na to, że Fundusze Europejskie to nie tylko liczby i projekty, ale przede wszystkim realna zmiana, którą widać na co dzień – w przestrzeni, w możliwościach i w uśmiechach mieszkańców oraz turystów.

Cztery strefy – cztery światy pełne inspiracji

Teren **Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Firleju** został podzielony na cztery tematyczne strefy, które razem stworzyły przestrzeń do zabawy, nauki, refleksji i odkrywania:

- **Strefa Unijna** – serce pikniku

To tutaj Beneficjenci Funduszy Europejskich prezentowali swoje osiągnięcia. Swoje stoiska miały m.in. **Gmina Firlej, Gmina Jeziorzany, Powiat Lubartowski, Powiatowy Urząd Pracy w Lubartowie** oraz **Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskiej**. Przedsiębiorcy – tacy jak **Oksan, FER – PLAST,**

CONSULTOR czy Salon Kosmetyczny Eliza Wawryniuk – pokazali, jak dzięki wsparciu UE rozwijają swoje firmy i tworzą miejsca pracy.

Na stoisku **Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej** można było wyrobić Ogólnopolską Kartę Seniora i skosztować potraw przygotowanych przez **ZAZ „Misericordia”**. Lokalne Koła Gospodyń Wiejskich zadbały o kulinarne doznania, serwując tradycyjne przysmaki.

Specjaliści z Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich oraz pracownicy Punktów Kontaktowych odpowiadali na pytania mieszkańców, pomagali zrozumieć zasady aplikowania o środki i zachęcali do działania.

Na stoisku **Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Lublinie** uczestnicy mogli nie tylko skorzystać z symulatorów dachowania i czasu reakcji, ale również doświadczyć, jak niebezpieczne jest prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu lub

środków odurzających dzięki specjalnym alkoholom i narkotekom. Te interaktywne atrakcje miały nie tylko charakter widowiskowy, ale przede wszystkim edukacyjny – pozwalały w praktyce przekonać się, jak łatwo stracić kontrolę nad pojazdem w trudnych warunkach lub pod wpływem substancji.

- **Strefy Gier i Zabaw** – radość, śmiech i edukacja. To miejsce, gdzie dzieci i dorośli mogli wspólnie uczestniczyć w quizach o Unii Europejskiej, konkursach z nagrodami, warsztatach z nowych technologii, a także korzystać z dmuchańców, kącika plastycznego, malowania twarzy, modelowania balonów czy brokatowych tatuaży. Animatorzy prowadzili gry i zabawy, które łączyły pokolenia i uczyły przez zabawę.

- **Strefa Mundurowa** – bezpieczeństwo i technika. **Komenda Powiatowa Policji w Lubartowie, Komenda Wojewódzka PSP w Lublinie** oraz **2. Lubelska Brygada WOT** zaprezentowały sprzęt, pojazdy i umiejętności. Policyjne motocykle,

radiowozy, wojskowe quady, broń palna i strażacki sprzęt ratowniczy budziły ogromne zainteresowanie – szczególnie wśród młodszych uczestników.

• **Strefa zdrowia** – troska o ciało i ducha

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy przygotował stanowiska, gdzie można było zmierzyć ciśnienie, poziom cukru, saturację, przeprowadzić analizę składu ciała i skorzystać z porady dietetyka. Pokaz ratownictwa medycznego i instruktaż pierwszej pomocy był nie tylko widowiskowy, ale i edukacyjny.

Kultura, magia i styl – Firlej w artystycznym wydaniu

Na pikniku nie zabrakło pokazów magii, spotkań z Syriuszem – maskotką UE, a także bajkowych postaci z „Kota w butach”, w które wcielili się artyści Opery Lubelskiej. Filharmonia im. H. Wieniawskiego przygotowała muzyczne zabawy dla najmłodszych, a między stoiskami można było

spotkać artystów, którzy wprowadzili uczestników w świat kultury i sztuki.

Modowy akcent wydarzenia zapewnili Joanna Horodyńska i Tomasz Jacyków, którzy w ramach projektu **„Rady nie od Parady”** doradzali, jak dopasować garderobę do typu urody i sylwetki. Styl, elegancja i praktyczne wskazówki – wszystko w lekkiej, przyjaznej atmosferze.

Firlej z lotu ptaka – balonowe emocje

Jedną z największych atrakcji był lot balonem „Lubelskie – Smakuj życie”. Widok jeziora Firlej z wysokości zapierał dech piersiach, a kolejki do czerwonego balonu były dowodem na to, jak bardzo mieszkańcy cenią takie wyjątkowe doświadczenia.

Scena pełna emocji i talentów

Od godziny 14.00 scena w Firleju tętniła życiem i pozytywną energią. Jako pierwsi na estradzie pojawili się lokalni artyści oraz dzieci z Zespołu

Szkolno-Przedszkolnego w Woli Skromowskiej i Firleju, a także uczniowie z Przypisówki i Nowego Antonina. Swoje talenty zaprezentował również **zespół Zagrodzka Nuta**, formacja **Syndrom Beczki oraz rockowy Atawizm**, wprowadzając publiczność w różnorodne muzyczne klimaty – od tradycji po nowoczesność.

Wyjątkową muzyczną ucztę zapewniła **Filharmonia im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie**, prezentując klasykę polskiej muzyki rozrywkowej, a Opera Lubelska zabrała słuchaczy w niezwykłą podróż po świecie muzyki filmowej. Każdy występ spotykał się z gorącym przyjęciem i gromkimi brawami.

Kulminacyjnym punktem dnia był koncert **Kamila Bednarka** – artysty znanego z programu „**Mam Talent**”, który porwał publiczność do wspólnego śpiewu i tańca. Jego charyzma, energia i doskonały kontakt z widownią sprawiły, że atmosfera

była wyjątkowa, a publiczność nie chciała wypuścić artysty ze sceny – bisom nie było końca!

– Edukacja poprzez zabawę to formuła Rodzinnych Pikników Europejskich organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie. W obecnej perspektywie finansowej, w różnych częściach regionu, spotykamy się z mieszkańcami podczas festynów, aby promować korzyści, jakie na co dzień dają nam Fundusze Europejskie, i uświadamiać, jak wiele zmienia się dzięki wsparciu Unii Europejskiej. Inwestycje dofinansowane ze środków unijnych to nasze najbliższe otoczenie – bezpieczne drogi, nowoczesne szkoły, zrewitalizowane tereny i odrestaurowane zabytki, źródła energii odnawialnej czy łatwiejszy dostęp do wysokiej jakości usług medycznych. Piknik w Firleju nie tylko zintegrował społeczność lokalną, ale pokazał też, jak wiele korzyści osiągamy wspólnie dzięki wsparciu z Unii Europejskiej – podsumował Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski.

Województwo Lubelskie uruchomiło usługi Centrum Obsługi Organizacji Społecznych

Centrum Obsługi Organizacji Społecznych (COOS) to nowa inicjatywa wspierająca organizacje społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych z terenu województwa lubelskiego. Od 22 września br. w siedzibie COOS przy ul. 1 Maja 18 w Lublinie eksperci Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego świadczą bezpłatne usługi w zakresie doradztwa i szkoleń skoncentrowanych na skutecznym aplikowaniu o środki unijne i efektywnym zarządzaniu organizacją.

Kto może skorzystać z usług COOS?

Centrum Obsługi Organizacji Społecznych zostało powołane przez Województwo Lubelskie jako odpowiedź na rosnące potrzeby lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych w zakresie pozyskiwania środków z Funduszy Europejskich. Wykonawcą tej usługi wyłonionym w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.

Wsparcie COOS skierowane jest do organizacji społeczeństwa obywatelskiego, czyli podmiotów

działających na rzecz ochrony środowiska, organizacji pozarządowych niebędących jednostkami sektora finansów publicznych, podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, podmiotów reprezentujących lokalne grupy działania oraz organizacji środowiska naukowego i akademickiego. Warto dodać, że na terenie województwa lubelskiego działalność taką prowadzi ok. 6 tys. podmiotów. Wsparcie COOS otrzymać mogą także partnerzy społeczni, czyli organizacje pracodawców i pracowników.

Jakie wsparcie oferuje COOS?

Centrum Obsługi Organizacji Społecznych oferuje kompleksowe wsparcie, koncentrując się na kilku kluczowych obszarach. Przede wszystkim zapewnia doradztwo eksperckie w zakresie programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027” (FEL 2021–2027). Organizacje mogą skorzystać z konsultacji już na etapie identyfikacji przedsięwzięcia oraz podczas przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, co znacząco zwiększy ich szanse na skuteczne pozyskanie środków. W ramach wdrażania projektów finansowanych z programu FEL 2021–2027 COOS oferuje także specjalistyczne doradztwo prawne, finansowo-księgowe oraz podatkowe. Dzięki temu organizacje mogą sprawnie realizować swoje działania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymaganiami formalnymi.

Ponadto COOS prowadzi działania szkoleniowe, wspiera budowanie relacji z przedstawicielami innych sektorów – takich jak biznes, administracja czy media oraz inicjuje procesy sieciowania, umożliwiające wymianę wiedzy i doświadczeń między organizacjami. Tego rodzaju współpraca sprzyja tworzeniu trwałych partnerstw i wspólnych inicjatyw, służących efektywnemu wdrażaniu FEL 2021–2027.

Dodatkowo Centrum informuje organizacje o obowiązkach związanych z realizacją projektów współfinansowanych z FEL. Dotyczy to m.in. zasad sporządzania i archiwizacji dokumentacji finansowej i merytorycznej oraz przygotowania do kontroli projektów. Dzięki temu organizacje mogą działać w sposób przejrzysty i zgodny z wymaganiami Instytucji Zarządzającej.

Należy podkreślić, że Centrum Obsługi Organizacji Społecznych nie świadczy natomiast usług w zakresie pisania wniosków o dofinansowanie, rozliczania projektów ani sporządzania odwołań od decyzji Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczących.

Jak działa COOS?

Centrum Obsługi Organizacji Społecznych jest otwarte pięć dni w tygodniu, w godzinach 8.00–16.00, z wydłużonym czasem pracy w poniedziałki i czwartki do godziny 18.00. Na wniosek klientów możliwe są również dyżury w soboty, co stanowi odpowiedź na potrzeby organizacji działających poza standardowymi godzinami pracy. Usługi świadczone są w różnych formach: kontaktu bezpośredniego, telefonicznie, pisemnie

(tradycyjnie i elektronicznie), konsultacji indywidualnych w siedzibie klienta, a także online przez platformy internetowe. Organizowane będą również spotkania branżowe z ekspertami w formule hybrydowej oraz stacjonarne spotkania informacyjne i szkolenia.

Siedziba COOS jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zapewniono odpowiednie wejścia, ciągi komunikacyjne oraz toalety, spełniając tym samym standardy równego dostępu.

Zapraszamy do kontaktu:

**Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
im. Jerzego Reguńskiego
Regionalny Ośrodek w Lublinie**

ul. 1 Maja 18, 20-410 Lublin

Godziny otwarcia:

- poniedziałek: 8.00–18.00
- wtorek–Środa: 8.00–16.00
- czwartek: 8.00–18.00
- piątek: 8.00–12.00
- sobota: dyżury na wniosek

Kontakt telefoniczny:

Zapytania ogólne, zgłoszenia, zapisy na szkolenia:

81 532 64 40

Doradztwo merytoryczne i specjalistyczne:

+48 733 456 202

/FunduszeEuropejskieLubelskiego

/fedlalubelskiego

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

pn 7.30–18.00, wt-pt 7.30–15.30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: 81 441 68 64, 81 441 68 65
e-mail: pife.lublin@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pn-pt 7.30–15.30
ul. Partyzantów 3, 22–400 Zamość
tel. 84 63 80 267
e-mail: pife.zamosc@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pn-pt 7.30–15.30
ul. Mickiewicza 37, 22–100 Chełm
tel.: 82 56 51 921, 514 924 194
e-mail: pife.chelm@lubelskie.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

Departament Zarządzania Programami Regionalnymi

pn-pt 7.30–15.30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel. 81 441 67 38, fax 81 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

pn-pt 7.30–15.30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel. 81 441 65 75, fax 81 441 65 76
e-mail: defrr@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego

pn-pt 7.30–15.30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel. 81 441 68 50
e-mail: efs@lubelskie.pl

Biuro Certyfikacji i Księgowania Wydatków

pn-pt 7.30–15.30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin
tel. 81 441 65 82, fax 81 441 65 79
e-mail: certyfikacja@lubelskie.pl

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich

pn 7.30–17.00, wt-pt 7.30–15.30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel.: 81 478 13 22, 81 478 13 21
e-mail: rzecznikfel@lubelskie.pl

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

pn-pt 7.30–15.30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin
tel.: 81 462 38 12, 81 462 38 31, fax 81 462 38 40
e-mail: lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

pn-pt 7.30–15.30
ul. Obywatelska 4, 20–092 Lublin
tel. 81 463 53 63
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

